

Laidiens: 30.10.1996., Nr. 182

Ministru kabineta noteikumi Nr. 413

Rīgā 1996.gada 22.oktobrī (prot. nr.51, 11.§)

Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta
iekārtas likuma 14.panta 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

- 1.1. *Lietotājs* — juridiska vai fiziska persona, kura noslēgusi līgumu par elektroenerģijas piegādi elektroenerģiju patērējošām iekārtām vai ierīcēm (turpmāk tekstā — “līgums”), kas patērē elektroenerģiju, pārvēršot to cita veida enerģijā;
- 1.2. *Piegādātājs* — juridiska vai fiziska persona, kura saskaņā ar līgumu piegādā elektroenerģiju Lietotājam;
- 1.3. *Apakšlietotājs* — juridiska vai fiziska persona, kuras elektroietaise ir pieslēgta Lietotāja elektrotīklam un kura par elektroenerģijas lietošanu norēķinās ar šo Lietotāju;
- 1.4. *Tālākpārdevējs* — elektroenerģijas Lietotājs, kuram pieder elektrotīkli un kurš iepirkto elektroenerģiju realizē citiem Lietotājiem;
- 1.5. *atļautā slodze* — atļautā maksimālā slodze, ko Lietotājs drīkst izmantot saskaņā ar līgumu;
- 1.6. *atļautā maksimuma slodze* — slodzes lielums (pusstundas vidējā slodze) energosistēmas slodzes maksimuma laikā, ko Lietotājs nedrīkst pārsniegt saskaņā ar līgumu;
- 1.7. *elektroietaises piederības robeža* — piederības robeža starp Piegādātāju un Lietotāju;
- 1.8. *elektroietaises apkalpošanas robeža* — apkalpošanas robeža starp Piegādātāju un Lietotāju;
- 1.9. *elektriskā slodze* — Lietotāja ierīces vai iekārtas darbību raksturojošs lielums, kas ir vienāds ar visu elektrotīklam pieslēgto elektroietaišu jaudu summu, ieskaitot jaudas zudumus Lietotāja elektroietaisēs;
- 1.10. *energosistēmas slodzes maksimuma laiks* — laika intervāls, kurā sagaidāma energosistēmas maksimālā slodze diennaktī;
- 1.11. *energosistēma* — elektrostaciju, elektrotīklu un siltumtīklu kopums, kas darbojas saskaņoti un ražo, pārveido, pārvada, sadala un patērē elektroenerģiju un siltuma enerģiju;
- 1.12. *elektroietaise* — vairākas savstarpēji saistītas elektroiekārtas vienotu uzdevumu veikšanai;
- 1.13. *elektroiekārta* — jebkura iekārta elektroenerģijas ražošanai, pārveidei, pārvadei, sadalei vai patēriņam;

- 1.14. *elektrotīkls* — energosistēmas daļa, kas pārvada un sadala elektroenerģiju un sastāv no savstarpēji savienotām elektropārvades līnijām un elektriskajām apakšstacijām;
- 1.15. *elektrotīkla pieslēgums* — Piegādātāja ierīkota elektrotīkla daļa elektroenerģijas pievadīšanai Lietotāja elektroietasei;
- 1.16. *elektroinstalācija* — zemsprieguma vadu, kabeļu, to stiprināšanas elementu, balsta un aizsardzības konstrukciju kopums, kas veido apgaismes tīklu vai spēka tīklu;
- 1.17. *ekspluatācijas darbi* — iekārtas apkalpošanas, apkopes un remonta darbi;
- 1.18. *elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts* — uzskaites mēraparāts vai mēraparātu sistēma patērētās elektroenerģijas daudzuma uzskaitēi komercnorēķiniem;
- 1.19. *elektroenerģijas kontroluzskaites mēraparāts* — patērētās elektroenerģijas daudzuma kontrolei paredzēts uzskaites mēraparāts vai mēraparātu sistēma, ko Lietotājs uzstāda savām vajadzībām;
- 1.20. *galīgais norēķins* — norēķins par norēķinu periodā patērēto elektroenerģiju un atļauto slodzi;
- 1.21. *maksājuma dokuments* — dokuments, pamatojoties uz kuru Lietotājs izdara maksājumu;
- 1.22. *norēķinu periods* — laikposms, par kuru Lietotājs veic norēķinus ar Piegādātāju;
- 1.23. *pieslēguma maksa* — maksa par Lietotāja pieprasīto jaudu un Lietotāja elektroapgādei nepieciešamo elektrotīklu ierīkošanu, kā arī par esošo elektrotīklu modernizāciju;
- 1.24. *slēgpulkstenis* — slēdzis ar pulksteņa mehānismu elektriskās ķēdes ieslēgšanai un atslēgšanai noteiktā laikā;
- 1.25. *starpnorēķins* — daļēja samaksa par plānoto elektroenerģijas patēriņu un atļauto slodzi norēķinu periodā;
- 1.26. *uzstādītā jauda* — Lietotāja uzstādīto elektropatērētāju summārā nominālā jauda.
2. Šie noteikumi nosaka Piegādātāja un Lietotāja savstarpējās attiecības, piegādājot un lietojot elektroenerģiju, kā arī norēķinoties par to.
3. Obligāts nosacījums elektroenerģijas piegādei un lietošanai ir līgums un akts par elektroietaišu piederības un apkalpošanas robežām.
4. Ja Lietotājs noslēdz līgumu ar Apakšlietotāju, Lietotājam attiecībā pret Apakšlietotāju ir Piegādātāja pienākumi un atbildība, bet Apakšlietotājam — Lietotāja pienākumi un atbildība.
5. Piegādātāja elektroietaišu apkalpošanu, remontu, modernizāciju un atjaunošanu izdara par Piegādātāja līdzekļiem.
6. Lietotāja elektroietaišu apkalpošanu, remontu, modernizāciju un atjaunošanu izdara par Lietotāja līdzekļiem.

II. Elektroietaišu izvietošana

7. Piegādātājam ir tiesības izmantot fizisko vai juridisko personu nekustamo īpašumu (ēkas, zemi), kā arī telpu virs un zem tā elektroietaišu izvietošanai, apkalpošanai un aizsardzībai saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu ar energoapgādes uzņēmumu ārējiem objektiem.
8. Ja Lietotājs vai Piegādātājs vēlas uz Lietotāja īpašuma izvietotās elektroietaises pārvietot, modernizēt vai paplašināt, savstarpēji jāvienojas par darbu izpildi. Darbu izmaksas sedz tā puse, kas ierosinājusi izdarīt izmaiņas esošajā elektroietasē, ja puses nav vienojušās citādi.

9. Lietotājam, izmantojot savu īpašumu, kurā izvietotas Piegādātāja elektroietaisies, jāievēro elektrotīklu aizsardzības noteikumi.

III. Lietotāja elektroietaišu pieslēgšana Piegādātāja elektrotīklam

10. Piegādātāja pienākums ir piegādāt elektroenerģiju visiem Lietotājiem, kuri atrodas tā licences darbības zonā.

11. Lai ierīkotu jaunu Lietotāja elektroietaisi, paplašinātu esošo elektroietaisi vai palielinātu tās jaudu, esošajam vai nākamajam Lietotājam jāgriežas pie Piegādātāja, norādot nepieciešamās elektriskās slodzes lielumu (arī energosistēmas slodzes maksimuma laikā), elektrodzinēja lielāko palaišanas strāvu un vietu, kur elektroenerģiju nepieciešams pievadīt.

12. Piegādātājs saskaņā ar Energoapgādes regulēšanas padomes apstiprinātu metodiku aprēķina pieslēguma maksas (tarifa) lielumu un noslēdz attiecīgu līgumu ar Lietotāju.

13. Ierīkojot kopīgu elektrotīkla pieslēgumu vairāku Lietotāju elektroietaisēm, kuri iesnieguši pieprasījumus, pieslēguma maksu pēc savstarpējas vienošanās sadala proporcionāli pieprasītajai jaudai un plānotajam elektroenerģijas patēriņam.

14. Ja piecu gadu laikā no elektrotīkla pieslēguma ierīkošanas dienas to izmanto cita Lietotāja elektroietaisies pieslēgšanai vai jaudas palielināšanai, šim Lietotājam proporcionāli pieprasītajai jaudai jākompensē esošajam Lietotājam tā izdevumu daļa, kas saistīta ar elektrotīkla paplašināšanu un modernizāciju.

15. Piegādātājs, saņemot pieslēguma maksu, garantē elektroenerģijas piegādi noteiktajā termiņā pēc līguma noslēgšanas un akta par elektroietaišu piederības un apkalpošanas robežām parakstīšanas.

16. Ja Piegādātājs nenodrošina elektroenerģijas piegādi līgumā noteiktajā termiņā, Lietotājam ir tiesības pieprasīt no Piegādātāja līgumā iekļauto līgumsodu.

17. No jauna ierīkotajām, modernizētajām vai remontētajām Lietotāja elektroietaisēm jāatbilst elektroietaišu ierīkošanas noteikumiem un tehniskajām normām.

18. Montāžas darbus Lietotāja jaunu elektroietaišu ierīkošanai vai esošo elektroietaišu paplašināšanai, kā arī elektroietaišu modernizāciju, remontu un pārbaudes atļauts veikt:

18.1. juridiskajām personām, kuras normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmušas licenci šādu darbu veikšanai;

18.2. fiziskajām personām, kuras normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmušas sertifikātu šādu darbu veikšanai.

19. Darbu izpildītājam pirms Lietotāja elektroietaisies pieslēgšanas jāiesniedz Piegādātājam:

19.1. objekta elektroapgādes shēma;

19.2. elektroietaisies pārbaužu un mērījumu protokoli;

19.3. apliecinājums, ka attiecīgā elektroietaise ir izbūvēta atbilstoši elektroietaišu ierīkošanas noteikumiem un tehniskajām normām un ka spriegumu var ieslēgt. Apliecinājumā jānorāda darbu izpildītāja licences (sertifikāta) dati (numurs, izsniegšanas datums, derīguma termiņš).

20. Piegādātājam ir tiesības apskatīt izbūvēto Lietotāja elektroietaisi, lai pārlicinātos par tās atbilstību elektroietaišu ierīkošanas noteikumu prasībām.

21. Lietotāja elektroietaisis apskate neuzliek Piegādātājam atbildību par tās darbību.
22. Lietotāja elektroietaišu pieslēgšanu Piegādātāja elektrotīkliem atļauts izdarīt tikai Piegādātājam.
23. Elektrotīkls, ko Piegādātājs par pieslēguma maksu ir ierīkojis Lietotāja elektroapgādei, ir Piegādātāja īpašums.
24. Piegādātājam pēc elektroietaišu modernizācijas vai remonta jānodrošina visu pie attiecīgās elektroietaisies agrāk pieslēgto Lietotāju elektroietaišu pievienošana elektrotīklam.
25. Pēc Piegādātāja pieprasījuma Lietotājam jāatļauj pieslēgt savam elektrotīklam citu Lietotāju elektroietaisies, kā arī modernizēt elektrotīklu citu Lietotāju elektroietaišu pieslēgšanai vai jaudas palielināšanai, ja tas ir tehniski iespējams, nesamazinot elektroapgādes drošību. Šajā gadījumā Lietotājam, kurš atļauj izmantot savu elektroietaisi citu Lietotāju elektroietaišu pieslēgšanai, ir tiesības saskaņā ar Energoapgādes regulēšanas padomes apstiprinātu metodiku saņemt daļu no pieslēguma maksas.
26. Pēc Lietotāja pieprasījuma Piegādātājam jāinformē un jākonsultē Lietotājs par elektroietaišu ierīkošanas, tehniskās ekspluatācijas un drošības tehnikas un elektroenerģijas lietošanas, uzskaites, norēķina un kvalitātes jautājumiem.

IV. Elektroenerģijas piegādes un lietošanas nosacījumi

27. Elektroenerģijas piegāde Lietotājam notiek saskaņā ar šiem noteikumiem un līgumu, ko noslēdz Piegādātājs un Lietotājs. Bez līguma noslēgšanas elektroenerģijas piegāde un lietošana nav pieļaujama.
28. Līgumā pēc pušu vienošanās var tikt noteikti papildu nosacījumi, kas nav minēti šajos noteikumos.
29. Piegādātājs ir atbildīgs par līgumā noteiktā elektroenerģijas daudzuma nepārtrauktu piegādi, atļautās slodzes nodrošināšanu Lietotāja elektroietaisēs un bojājumu iespējami ātru novēršanu, izņemot šādus gadījumus:
 - 29.1. bojājumi ir radušies stihiskas nelaimes rezultātā;
 - 29.2. minētos uzdevumus nevar veikt Lietotāja personāla vai trešo personu apzinātas vai neapzinātas darbības rezultātā;
 - 29.3. elektroenerģijas piegāde ir ierobežota vai pārtraukta atbilstoši ierobežojumu vai atslēguma grafikam sakarā ar kurināmā vai elektroenerģijas deficītu, vai ir konstatēta Piegādātāja elektroietaišu nepieļaujama pārslodze. Šajā gadījumā iepriekš jābrīdina šo noteikumu 43.punktā minētie Lietotāji;
 - 29.4. tiek veikts Piegādātāja elektrotīkla plānotais remonts vai modernizācija. Elektrotīklu remontam vai modernizācijai atslēdz saskaņā ar šo noteikumu 124.punktu.
30. Ja bojājumu novēršanas apstākļi un raksturs kavē to ātru novēršanu, bojājumu novēršanas laiks nedrīkst pārsniegt 24 stundas. Šajos gadījumos Piegādātājs, izmantojot vietējos sakaru līdzekļus, iespējami ātri informē Lietotājus par bojājumu novēršanas gaitu un elektropiegādes atjaunošanas termiņu.
31. Ja bojājumi, kas radušies stihiskas nelaimes rezultātā, aptver lielu Lietotāju skaitu (vairāk par 5000), Piegādātājs Lietotājus informē, izmantojot sabiedrības informācijas līdzekļus.
32. Lietotājam ir tiesības pēc pieprasījuma saņemt pilnu informāciju par bojājumu novēršanas gaitu un termiņiem.
33. Visos gadījumos vispirms elektropiegādi atjauno šo noteikumu 43.punktā minētajiem Lietotājiem.
34. Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma vai ierobežojumu laiku un iemeslus nosaka pēc ierakstiem Piegādātāja operatīvajā žurnālā un reģistrējošo elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu rādījumiem.

35. Piegādātājs nav materiāli atbildīgs par neatbilstošu elektroenerģijas kvalitāti tajā laikposmā, kurā Lietotājs neievēro līgumā noteikto elektroenerģijas patēriņa režīmu vai Lietotāja elektroenerģijas iekārtas vai ierīces izmaina elektroenerģijas kvalitāti.

36. Piegādātāja pienākumi:

36.1. uz elektroietaisies piederības robežas nodrošināt elektroenerģijas kvalitāti, kas atbilst spēkā esošajam standartam. Ja šīs prasības izpilde netiek nodrošināta, Piegādātājam jārealizē Lietotājam elektroenerģija pēc pazemināta tarifa saskaņā ar Energoapgādes regulēšanas padomes apstiprinātu metodiku;

36.2. 10 dienu laikā izskatīt Lietotāja iesniegumu par nepiegādāto elektroenerģiju vai neatbilstošas kvalitātes elektroenerģiju, bet šo noteikumu 43.punktā minēto Lietotāju iesniegumu — trīs dienu laikā. Ja iesniegums atzīts par pamatotu, Piegādātājam līdz nākamā norēķinu perioda beigām jāsamaksā Lietotājam kompensācija saskaņā ar šo noteikumu 128.punktu un nepamatoti iekasētā summa par neatbilstošas kvalitātes elektroenerģiju saskaņā ar šo noteikumu 36.1.apakšpunktu;

36.3. veikt pasākumus, lai optimizētu elektroenerģijas izmantošanu un samazinātu zudumus elektrotīklos.

37. Lietotāja pienākumi:

37.1. lietot elektroenerģiju iespējami efektīvāk, izmantot elektroenerģiju taupošas iekārtas, aparāturu, apgaismes tehniku un shēmas un ražošanas tehnoloģijas;

37.2. ievērot atļautās slodzes un elektroenerģijas lietošanas nosacījumus;

37.3. pēc Piegādātāja pieprasījuma izstrādāt un veikt regulēšanas pasākumus elektriskās slodzes samazināšanai kurināmā, elektroenerģijas deficīta vai Piegādātāja elektroietaišu nepieļaujamās pārslodzes gadījumos, kā arī nekavējoties izpildīt Piegādātāja prasības samazināt elektrisko slodzi vai elektroenerģijas patēriņu;

37.4. iesniegt Piegādātājam 10 dienu laikā iesniegumu par nepiegādāto elektroenerģiju vai neatbilstošas kvalitātes elektroenerģijas piegādi.

38. Lietotājam ir tiesības pieprasīt no Piegādātāja paskaidrojumus par ierobežojumu, atslēguma vai citu regulēšanas pasākumu realizēšanas nepieciešamību, nekavējot to izpildi ārkārtas situācijās.

39. Lietotājam aizliegts lietot elektroenerģiju tādā režīmā, kas var izraisīt sprieguma kvalitātes nepieļaujamās izmaiņas.

40. Par atļautās slodzes un elektroenerģijas patēriņa ierobežojumu neievērošanu Piegādātājam ir tiesības Lietotāja elektroietaisi atslēgt tādā apjomā, kāds nepieciešams noteiktā patēriņa režīma ievērošanai, bet sistemātisku pārkāpumu gadījumā, kā arī, ja Lietotājs atsakās atslēgt ierobežojumu ievērošanai nepieciešamās elektroiekārtas, Piegādātājam ir tiesības atslēgt Lietotāja elektroietaisi no elektrotīkla.

41. Lietotājam bez saskaņošanas ar Piegādātāju ir atļauts elektroietaisies pieslēgt savam elektrotīklam atļautās slodzes robežās, ja tas nav pretrunā ar šo noteikumu 39.punktu.

V. Īpašas kategorijas Lietotāji

42. Lietotāji, kuriem nav pieļaujami elektroenerģijas piegādes pārtraukumi bojājumu, avāriju gadījumā un remonta laikā, t.i., kuriem ir nepieciešama paaugstinātas drošības elektroapgāde, ierīko autonomas rezerves barošanas avotus vai pieprasa Piegādātājam saskaņā ar šo noteikumu 11.—14.punktā minētajiem nosacījumiem ierīkot rezerves barošanu pa tā elektrotīklu.